

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم و فناوری‌های نوین

گروه مهندسی نانو فناوری

برنامه آموزشی دوره‌ی کارشناسی ارشد رشته نانوفناوری: گرایش نانومواد

تابستان 1391

فهرست مطالب

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد رشته نانوفناوری: گرایش نانومواد	3
1- مقدمه	3
2- هدف دوره کارشناسی ارشد نانومواد	3
3- ضرورت تأسیس دوره کارشناسی ارشد نانومواد	3
4- نظام آموزشی - پژوهشی دوره کارشناسی ارشد نانومواد	3
5- برنامه دوره کارشناسی ارشد نانومواد	4
6- واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد نانومواد	4
7- جدول‌های دروس، جیرانی، اصلی مشترک، تخصصی گرایش و اختیاری	4
سرفصل‌های دروس اصلی مشترک کارشناسی ارشد رشته نانوفناوری: گرایش نانومواد	6
مشخصه‌یابی نانومواد	7
روش‌های سنتز نانومواد	9
سرفصل‌های دروس تخصصی کارشناسی ارشد رشته نانوفناوری: گرایش نانومواد	11
خواص نانو مواد	12
آنالیز مواد	14
آمار کاربردی	16
سرفصل‌های دروس اختیاری کارشناسی ارشد رشته نانوفناوری: گرایش نانومواد	18
مبانی ترمودینامیک و سینتیک نانومواد	19
نانو مواد پیشرفتی	21
نانوکامپوزیت‌ها	23
نانو زیست فناوری	25
نانو زیست مواد	27
مدل‌سازی و شبیه‌سازی در مقیاس نانو	29
لایه‌های نازک و پوشش‌های نانو ساختار	31
نانو الکترونیک و فناوری قطعات	33
نانوساختارهای مغناطیسی	35
مواد نانو متخلخل	36
روش‌های تحقیق و کارآفرینی	38
منابع الکتروشیمیایی توان الکتریکی	39
نانو الکتروشیمی	41
فناوری سل-ژل	43
هیدروژن و پیل سوختی	44
مباحث ویژه در نانومواد	46
آزمایشگاه نانومواد	47
سمینار	49
جدول تطبیق سرفصل‌های قدیم با سرفصل‌های جدید	50

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد رشته نانوفناوری: گرایش نانومواد

۱ - مقدمه

با استناد به سیاست‌های کلی کشور و با عنایت به پیشنهاد ارائه شده مبنی بر بهره‌گیری از تمام توان علمی، آموزشی و پژوهشی دانشگاه اصفهان، تأسیس دوره کارشناسی ارشد نانوفناوری گرایش نانومواد به منظور توسعه پژوهش‌مداری در نظام تحصیلات تکمیلی و جذب و پرورش استعدادهای برتر کشور پیشنهاد شده است. در این برنامه اصول کلی تأسیس دوره کارشناسی ارشد نانوفناوری گرایش نانومواد و بازنگری سرفصل‌های آن در دانشکده علوم و فناوری‌های نوین دانشگاه اصفهان برای هر دو شیوه آموزشی-پژوهشی و آموزش محور ارائه گردیده است.

۲ - هدف از دوره کارشناسی ارشد نانومواد

دوره‌ی کارشناسی ارشد نانومواد مشتمل بر دروس نظری و رساله‌ی تحقیقاتی در زمینه‌های مختلف علمی و مهندسی مرتبط با فناوری نانومواد می‌باشد، هدف از ایجاد این دوره تربیت نیروی انسانی متخصص در زمینه فناوری نانومواد است به طوری که بتواند پاسخ‌گوی نیازهای تحقیقاتی، آموزشی و صنعتی کشور باشد.

۳ - ضرورت تأسیس دوره کارشناسی ارشد نانومواد

باتوجه به گستردگی و اهمیت اقتصادی فناوری نانومواد در دنیا و توسعه سریع آن از جهت علمی و کاربردی و ظهور مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی متعدد در این زمینه در اکثر کشورهای صنعتی، تأسیس و راهاندازی این رشته در دانشکده علوم و فناوری‌های نوین دانشگاه اصفهان در توسعه تحصیلات تکمیلی و با هدف رقابت در فناوری‌های نو در سطح ملی و بین‌المللی می‌باشد.

۴ - نظام آموزشی - پژوهشی دوره کارشناسی ارشد نانومواد

دوره‌ی نانوفناوری گرایش نانومواد در دانشکده علوم و فناوری‌های نوین دانشگاه اصفهان شامل موضوعات مرتبط با گرایش نانومواد شامل نانوفلز، نانوسرامیک، نانوکامپوزیت، نانومواد پیشرفته، نانوکاتالیست‌ها، نانومواد زیستی، نانو زیست‌حسگرهای پوشش‌های نانوساختار و لایه‌های نازک می‌باشد. لازم به ذکر است که نظام آموزشی نانوفناوری گرایش نانومواد برای هر دو شیوه آموزشی-پژوهشی و آموزش محور، مطابق با آیین‌نامه‌ها و مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری کشور است.

۵ - برنامه دوره کارشناسی ارشد نانومواد

برنامه درسی گرایش به نحوی تنظیم شده است تا دانشجو بتواند باتوجه به علاقه‌مندی خویش، موضوع پایان‌نامه و دروس اختیاری را (با نظر استاد راهنمای) در یکی از زمینه‌های تخصصی انتخاب نماید. برنامه کلی دوره در چهار بخش قابل تقسیم است:

الف: هماهنگ کردن دانشجویان در زمینه‌های تخصصی

ب: ارائه مفاهیم اساسی، مبانی نظری و دانش فنی مورد نیاز

ج: بهره‌گیری از نرم‌افزارهای تخصصی، مطالعات موردی و پژوهش‌های درسی

د: انجام پژوهه تحقیقاتی، ارائه پایان‌نامه و دفاع از آن

۶- واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد نانومواد

دانشآموختگان در مدت تحصیل مجموعاً ۳۰ واحد در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی می‌گذرانند و دانشجویان ورودی متناسب با علاقه و زمینه‌های پژوهشی خود موضوع پایان‌نامه و دروس اختیاری را با نظر استاد راهنمایی در یکی از زمینه‌های تخصصی انتخاب می‌کنند.
تعداد واحدهای درسی این گرایش به شرح زیر می‌باشد:

۶ واحد	دورس اصلی مشترک
۹ واحد	دورس تخصصی گرایش
۹ واحد	دورس اختیاری
۶ واحد	پروژه
۳۰ واحد	جمع

تبصره ۱- در موقع ضروری با تایید گروه و استاد راهنمایی می‌تواند تا سقف ۳۲ واحد درسی را اخذ کند. در این صورت تعداد واحدهای دروس اختیاری تا سقف ۱۱ واحد خواهد بود.

تبصره ۲- دانشجویان آموزش محور به جای پروژه ملزم به انتخاب ۶ واحد از دروس اختیاری جدول ۴ می‌باشند که برای این دسته از دانشجویان اخذ حداقل ۲ واحد سمینار الزامی است.

۷- جدولهای ۱ تا ۴ مشخصات دروس جبرانی، اصلی مشترک، تخصصی گرایش و اختیاری

جدول ۱- دروس جبرانی

پیش‌نیاز یا هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	۱۲ ۲۳
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۴۸	۴۸	۳	ریاضی مهندسی	
-	-	۴۸	۴۸	۳	شیمی پایه	
-	-	۴۸	۴۸	۳	فیزیک نوین	
-	-	۴۸	۴۸	۳	علم مواد	
-	-	۱۹۲	۱۹۲	۱۲	جمع	

۶ دانشجویان با توجه به رشته دوره کارشناسی خود می‌توانند حداقل ۱۲ واحد از دروس جبرانی را به تایید گروه آموزشی اخذ کنند.

جدول ۲- دروس اصلی مشترک

پیش‌نیاز یا هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	۱۲ ۲۳
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۴۸	۴۸	۳	مشخصه‌یابی نانومواد	
-	-	۴۸	۴۸	۳	روش‌های سنتز نانومواد	
-	-	۹۶	۹۶	۶	جمع	

جدول ۳- دروس تخصصی گرایش

پیش‌نیاز یا هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	۷۲
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۴۸	۴۸	۳	خواص نانومواد	
-	-	۴۸	۴۸	۳	آنالیز مواد	
-	-	۴۸	۴۸	۳	آمار کاربردی	
-	۹۶	-	۹۶	۶	پروژه	
-	۹۶	۱۴۴	۲۴۰	۱۵	جمع	

◊ دانشجویان آموزش محور به جای پروژه ملزم به انتخاب ۶ واحد از دروس جدول ۴ می‌باشند که برای این دسته از دانشجویان اخذ حداقل ۲ واحد سینیار الزامی است.

جدول ۴- دروس اختیاری

عملی	نظری	جمع	۷۲		نام درس	۷۲
			۶	۵		
-	۴۸	۴۸		۳	مبانی ترمودینامیک و سینتیک نانومواد	
-	۴۸	۴۸		۳	نانو مواد پیشرفتی	
-	۳۲	۳۲		۲	نانو کامپوزیت‌ها	
-	۴۸	۴۸		۳	نانو زیست فناوری	
-	۳۲	۳۲		۲	نانو زیست مواد	
-	۳۲	۳۲		۲	مدل‌سازی و شبیه‌سازی در مقیاس نانو	
-	۴۸	۴۸		۳	لایه‌های نازک و پوشش‌های نانو ساختار	
-	۳۲	۳۲		۲	نانو الکترونیک و فناوری قطعات	
-	۳۲	۳۲		۲	نانو ساختارهای مغناطیسی	
-	۳۲	۳۲		۲	مواد نانو متخلخل	
-	۳۲	۳۲		۲	روش‌های تحقیق و کارآفرینی	
-	۴۸	۴۸		۳	منابع الکتروشیمیایی توان الکتریکی	
-	۴۸	۴۸		۳	نانو الکتروشیمی	
-	۳۲	۳۲		۲	فناوری سل-ژل	
-	۳۲	۳۲		۲	هیدروژن و پیل سوختی	
-	۴۸	۴۸		۳	مباحث ویژه در نانومواد	
۳۲	-	۳۲		۱	آزمایشگاه نانومواد	
-	-	۳۲		۲	سمینار	

◊ دانشجویان آموزشی- پژوهشی با نظر استاد راهنمای و با توجه به زمینه پژوهشی خود، ملزم به انتخاب ۹ واحد از دروس فوق می‌باشند.
دانشجویان آموزش محور به تشخیص گروه ملزم به انتخاب ۱۵ واحد می‌باشند که ۲ واحد سینیار جزء دروس الزامی برای آنها به حساب می‌آید.

◊ دانشجویان آموزشی- پژوهشی و آموزش محور می‌توانند یک یا دو درس به تائید استاد راهنمای و یا تشخیص گروه، از دروس سایر رشته‌ها و گرایش‌های مرتبط موجود در دانشگاه اصفهان انتخاب کنند.

سرفصل دروس اصلی مشترک
کارشناسی ارشد رشته نانو فناوری:
گرایش نانو مواد

مشخصه‌یابی نانومواد

Characterization of Nanomaterials

تعداد واحد عملی:	تعداد واحد نظری:
- حل تمرین:	۳
- پیش‌نیاز:	نوع درس: اصلی مشترک

هدف درس:

مانی کار با میکروسکوپ‌های الکترونی (SEM و TEM)، ردیاب رویشی (SPM)، تفرق برتو ایکس (XRD) محدودیت‌ها و قابلیت آنها در آنالیز ساختارها، تصویربرداری و تشخیص سطحی از جمله اهداف این درس می‌باشد. همچنین فهم و درک اصولی از رابطه‌ی میان تکنیک‌های STM و نانوفناوری، روش‌های اندازه‌گیری خصوصیات مواد در مقیاس نانو از دیگر اهداف این درس می‌باشد.

رؤوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر شناسایی مواد در مقیاس نانو
- ۲- میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM):
 (الف) آنالیز ریزساختارها، بررسی اندازه‌ی دانه‌ها در مقیاس نانو، اندازه‌گیری ضخامت لایه‌های نازک، بررسی حوزه‌های کریستالی، حوزه‌های مغناطیسی
 (ب) تولید پرتو الکترونی با ذره‌های الاستیکی، غیرالاستیکی، فوتونی، پلاسمونی، الکترون‌های ثانویه و الکترون‌های برگشتی
 (ج) هندسه پراش الکترونی، پراش برآگ، پراش در میکروسکوپ‌های الکترونی عبوری، الگوهای پراش نقطه‌ای، تجزیه و تحلیل الگوهای پراش، استفاده از شبکه معکوس در تجزیه و تحلیل پراش، الگوهای پراش الکترونی همگرا
 (د) کاربردها، نمونه‌های متداول مورد استفاده، محدودیت‌ها و استفاده‌های عمومی، تفنگ الکترونی، سامانه متمنز کننده، محفظه نمونه، عدسی‌های شیئی و میانی، سامانه‌های تصویر برداری، هم‌راستا کردن با دیگر الکترون‌ها، هم‌راستا کردن ستون میکروسکوپ، تقابل پراش، تقابل ضخامت-جرم، عیوب بلوری، تصویر میدان روش، تصویر میدان تاریک، تقابل ترکیب شیمیایی و فازی، روش‌های آماده‌سازی نمونه
- ۳- میکروسکوپ الکترونی رویشی (SEM):
 (الف) خصوصیات، کاربردها و محدودیت‌ها
 (ب) نحوه کار با دستگاه، روش‌های به دست آوردن سیگنال، آشکارسازی الکترون‌های ثانویه، آشکارسازی الکترون‌های برگشتی، انواع آشکارسازهای جرقه‌زن، حالت جامد، سامانه اپتیکی، عمق میدان، قدرت تفکیک و حداقل جریان مناسب
 (ج) انواع تصاویر توپوگرافی، تصاویر ترکیب شیمیایی، تقابل کانالی، الگوهای پراش، آماده‌سازی نمونه

- ۴- میکروسکوپ الکترونی ولتاژ پایین - میکروسکوپ الکترونی روبشی محیطی ESEM محدودیت‌های ESEM، تصویرسازی در ESEM، آشکارسازی الکترون در ESEM و آنالیز پرتو X
- ۵- آنالیز شیمیایی در میکروسکوپ الکترونی روبشی
- ۶- تولید پرتو X در نمونه‌های مختلف، آشکارسازی و شمارش پرتوهای X، آشکارسازی‌های EDX آشکارسازی‌های WDS و طیف‌نگاری افت انرژی EELS
- ۷- انواع میکروسکوپ پربویی روبشی (SPM):
- (الف) میکروسکوپ تونلی روبشی (STM)، کاربردها و طریقه‌ی استفاده
  - (ب) میکروسکوپ نیروی اتمی (AFM)، کاربردها و طریقه‌ی استفاده
  - (ج) میکروسکوپ نیروی مغناطیسی MFM، کاربردها و طریقه‌ی استفاده
  - (د) میکروسکوپ اپتیکی میدان نزدیک روبشی (SNOM)، کاربردها و طریقه استفاده
- ۸- آنالیز پرتو ایکس (XRD)
- الگوی پراش ساختارهای بلوری و آمورف، قوانین پراش، هم فاز، قوانین دبای و شرر، ویلیامسون هال، شناسایی فازها در الگوی پراش، تعیین درصد فازها، آشنایی با نرم افزارهای موجود (X'Pert High Score)
- ۹- میکروسکوپ میدان یونی، کاربردها و طریقه‌ی استفاده
- ۱۰- روش‌های آنالیز سطح شامل XPS، SIMS، Auger
- ۱۱- روش‌های اندازه‌گیری پراکندگی اندازه ذرات مانند Zeta Sizer و Dynamic light Scattering

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- 1- P.J. Goodhew, J. Humphreys, R. Beanland, “Electron Microscopy and Analysis”, 3th Edition, Taylor & Francis, 2001.
- 2- K.S. Birdi, “Scanning Probe Microscopes: Applications in Science and Technology”, CRC Press, 2003.
- 3- D.B. Williams, C.B Carter, “Transmission Electron Microscopy: A Textbook for Materials Science”, Springer, 2009.
- 4- C.P. Poole, F.J. Owens, “Introduction to Nanotechnology”, Wiley-VCH, 2003.
- 5- Z.L. Wang, “Characterization of Nanophase Materials”, 1999.
- 6- B.J. Berne, R. Pecora, “Dynamic Light Scattering: With Applications to Chemistry, Biology, and Physics”, Wiley & Sons, 2000.
- 7- H.G. Merkus, “Particle Size Measurements: Fundamentals, Practice, Quality”, Springer, 2009.
- 8- B.D. Culy, “Elements of X-ray Diffraction”, Addison-Wesley, 2000.

روش‌های سنتز نانو مواد

Synthesis Methods of Nanomaterials

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۳
حل تمرین:	-		
پیش‌نیاز:	-	نوع درس:	اصلی مشترک

هدف درس:

تسلط بر اصول روش‌های سنتز نانو مواد صفر بعدی، دو بعدی، سه بعدی، نانوساختارها و نانومواد خاص

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر اصول سنتز در مقیاس نانو
- ۲- ساختارهای نانومتری صفر بعدی: نانو ذرات
  - (الف) سنتز نانوذرات از طریق هسته‌زایی همگن
  - (ب) سنتز نانوذرات از طریق هسته‌زایی ناهمگن
- ۳- ساختارهای نانومتری تک بعدی: نانوسیم‌ها و نانو میله‌ها
  - (الف) رشد خودبه خودی
  - (ب) رشد تبخیری-تراکمی
  - (ج) رشد بخار-مایع-جامد (VLS)
  - (د) رشد محلول-مایع-جامد (SLS)
- ۴- سنتز بر اساس الگو: الکتروشیمی، الکتروفورز، پر کردن الگو
  - (ی) مبانی الکتروریسی و پارامترهای موثر بر آن
- ۵- ساختارهای نانومتری دو بعدی: لایه‌های نازک
  - (الف) سازوکار رشد لایه‌های نازک
  - (ب) رسوب فیزیکی بخار (PVD)
  - (ج) رسوب شیمیایی بخار (CVD)
  - (د) رسوب لایه اتمی (ALD)
  - (ه) رسوب الکتروشیمی
- ۶- ساختارهای نانومتری سه بعدی
  - (ی) خود آرایی (Self Assambly)
  - (ز) فرایند سل-ژل
- ۷- ساختارهای نانومتری سه بعدی
  - (الف) روش‌های سنتز در حالت جامد
  - (ب) روش‌های توده‌ای (bulk)

۶- نانومواد خاص

ج) روش‌های انجماد سریع

د) تبلور ساختارهای آمورف

ه) نانوکامپوزیت‌ها

(الف) فلورین‌ها، نانولوله‌های کربنی، نانومواد هیبریدی

(ب) ساختارهای میکرو و مزو حفره

دوش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- G. Cao, "Nanostructures & Nanomaterials: Synthesis, Properties & Applications", Imperial College Press, 2004.
- 2- G. Schmid, "Nanoparticles: From Theory to Application", Wiley-VCH, 2006.
- 3- K.J. Klabunde, "Nanoscale Materials in Chemistry", Wiley, 2001.
- 4- C.P. Poole, F.J. Owens, "Introduction to Nanotechnology", Wiley, 2000.
- 5- C.C. Koch, "Nanostructured Materials: Processing, Properties and Applications", William Andrew, 2002.
- 6- M. Niederberger, N. Pinna, "Metal Oxide Nanoparticles in Organic Solvents: Synthesis, Formation, Assembly and Application", Springer-Verlag London Limited, 2009.
- 7- B. Bhushan, "Springer Handbook of Nanotechnology", Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2004.
- 8- C.N.R. Rao, A. Muller, A.K. Cheetham, "Nanomaterials Chemistry", Wiley-VCH, 2007.

سروفصل دروس تخصصی
کارشناسی ارشد رشته نانو فناوری:
گرایش نانو مواد

خواص نانو مواد

Properties of Nanomaterials

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۳
حل تمرین:	-		
پیش‌نیاز:	-	نوع درس:	تخصصی

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان در زمینه آشنایی با نانو ذرات و ساختارهای نانومواد و خواص و کاربردهای آنها

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر نانومواد و نانوفناوری
- ۲- اثرات اندازه بر خواص مواد
- ۳- خواص نانومواد: مغناطیسی، مکانیکی، الکترونیکی، نوری، شیمیایی و فیزیکی
- ۴- خواص سطحی نانومواد و ترمودینامیک نانومواد، انرژی سطحی، پتانسیل شیمیایی به صورت تابعی از انحصار پایدار شدگی الکترواستاتیک، چگالی بار سطحی، پتانسیل الکتریکی در نزدیکی سطح جامدات، پتانسیل جاذبه واندروالس.
- ۵- جنبه‌های شیمیایی خواص نانومواد مانند فتوشیمی، فتوسانایی، الکتروشیمی، نفوذ در نانومواد، انتقال حرارت در مقیاس نانو، خواص نانوکاتالیست‌ها.
- ۶- خواص، ویژگی‌ها و کاربردهای نانومواد:
  - (الف) نانو مواد کربنی
  - (ب) نانو ذرات فلزی و اکسید فلزی
  - (ج) نانوکامپوزیت‌ها
  - (د) نقاط کوانتمی
  - (ه) نانو سیم‌ها
  - (ی) نانو حفرات و نانو کپسول‌ها
  - (ز) نانوساختارها
- ۷- کاربردهای نانومواد
- ۸- ایمنی و سلامت در نانومواد

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- S. Edelstein, R.C. Cammarata, "Nanomaterials: Synthesis, Properties and Applications", Institute of Physics Pub, 1998.
- 2- C.P. Poole, F.J. Owens, "Introduction to Nanotechnology", Wiley, 2000.
- 3- W.A. Goddard, D. W. Brenner, S.E. Lyshevski, G.J. Iafrate, "Handbook of Nanoscience Engineering and Technology", CRC Press LLC, 2003.
- 4- B. Bhushan, "Springer Handbook of Nanotechnology", Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2004.
- 5- C.C. Koch, I.A. Ovidko, S. Seal, S. Veprek, "Structural Nanocrystalline Materials", Cambridge University Press, 2007.
- ۶- سوسن رسولی، "نانومواد و خطرات بالقوه تولید و کاربرد انها برای سلامتی انسان و محیط زیست"، پژوهشکده صنایع رنگ، ۱۳۸۵.

آنالیز مواد

Analysis of Materials

تعداد واحد عملی:	تعداد واحد نظری: ۳
حل تمرین:	
پیش‌نیاز:	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آموزش دانشجویان با انواع روش‌های شناسایی و آنالیز مواد

رئوس مطالب:

- ۱- روش‌های سنتی آنالیز مواد شامل روش‌های وزنی، تیتراسیون رسوبی اسید-باز، تشکیل کمپلکس، اکسایشی-کاهشی.
- ۲- روش‌های الکتروشیمیایی آنالیز مواد شامل پیل الکتروشیمیایی، پتانسیومتری، الکترودهای شناساگر و مرجع، روش‌های ولتاومتری، پالس تفاضلی و موج مربعی، آمپرمتری، کولومتری، الکتروگراویمتری، هدایت سنجی، طیف‌سنجی مقاومت ظاهری الکتروشیمیایی.
- ۳- طیف‌سنجی مولکولی شامل خواص نور، تابش الکترومغناطیس، جذب نور، قانون بیر، طیف‌سنجی چرخشی، ارتعاشی و الکترونی، دستگاه‌های اسپکتروفتومتر، تیتراسیون اسپکتروفتومتری، تجزیه کمی و کیفی.
- ۴- طیف‌سنجی اتمی شامل طیف جذبی و نشر اتمی، جذب و نشر اتمی با شعله، دستگاه‌های دستگاه‌های جذب نشر اتمی، جذب اتمی با کوره گرافیتی، روش‌های نشری بر پایه‌ی پلاسماء، تجزیه کمی و کیفی.
- ۵- اصول روش‌های جداسازی و کروماتوگرافی، دستگاه‌های اتمی، انواع روش‌ها، تجزیه کمی و کیفی.
- ۶- طیف‌سنجی جرمی، اصول دستگاه‌های شناسایی کیفی مواد.
- ۷- رزونانس مغناطیسی هسته، اصول دستگاه‌های شناسایی کیفی و کمی مواد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهائی	بروزه
+	+	+	+

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- 1- D. A. Skoog, D.M. West, F. J. Holler, "Fundamentals of Analytical Chemistry", Saunders College Publishing, 2005.
- 2- L.G. Harris, "Analytical Chemistry: Principles and Techniques", Prentice Hall Inc. 2002.
- 3- J. L. McHale, "Molecular Spectroscopy", Prentice Hall, 1999.
- 4- J. M. Hollas, "High Resolution Spectroscopy", Wiley, 1998.
- 5- D. A. Skoog, D.M. West, "Principles of Instrumental Analysis", Saunders College Publishing, 2000.

آمار کاربردی

Applied Statistics

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۳
حل تمرین: دارد	
پیش‌نیاز: -	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

فراگیری مفاهیم آماری و نحوه استفاده از آن‌ها در طراحی آزمایش‌ها و استخراج حداقل اطلاعات از داده‌های تجربی.

رئوس مطالب:

- ۱- انواع خطأ، خطاهای تصادفی و قانون‌مند و روش‌های مواجهه با آن‌ها
- ۲- آمار اندازه‌گیری‌های تکراری: میانه، میانگین و انحراف استاندارد، تعریف نمونه، توزیع میانگین، حدود اطمینان و فاصله اطمینان، انتشار خطاهای تصادفی و قانون‌مند.
- ۳- آزمون‌های معنی‌دار: مقایسه یک میانگین تجربی با یک مقدار معلوم، مقایسه دو میانگین تجربی، آزمون t دوتایی، آزمون‌های یک‌طرفه و دوطرفه، آزمون F ، داده‌های دورافتاده، تحلیل واریانس، مقایسه چندین میانگین، آزمون Chi-Square، بررسی نرمال توزیع.
- ۴- تحلیل آماری داده‌ها: مفهوم پارامترهای آماری، انواع نمودارهای آماری، درجات آزادی، آنالیز واریانس و مقایسه خطاهای محدوده اطمینان، تعیین شرایط بهینه، تخمین سهم اثر هر یک از عوامل بر روی پاسخ، تخمین پاسخ تحت شرایط بهینه.
- ۵- کیفیت اندازه‌گیری‌ها: نمونه برداری، جداسازی و تخمین واریانس‌ها با استفاده از آنالیز واریانس، راهبرد نمونه برداری، روش‌های کنترل کیفیت، نمودارهای Shewhart برای میانگین‌ها و دامنه‌ها، نمودارهای کنترل ناحیه، آزمون‌های بسندگی، عدم قطعیت.
- ۶- روش‌های برآش: نمودارهای برآش، ضریب همبستگی، خطاهای در شب و عرض از مبدأ منحنی برآش، مقایسه روش‌ها با استفاده از منحنی برآش، نمودارهای برآش وزن‌دهی شده، تقاطع دو خط مستقیم، آنالیز واریانس در محاسبات برآش، روش‌های برآش غیرخطی، داده‌های دور افتاده در برآش.
- ۷- طراحی آزمایش و بهینه‌سازی: روش یک عامل در یک زمان، روش فاکتوریال کامل، روش فاکتوریال جزئی، روش پلاکت-بورمن، روش تاگوچی، روش مربع لاتین، آزمایش‌های غربالی و بهینه‌سازی، طراحی آزمایش‌ها با سطوح مختلف، مفهوم اختلاط اثرها (Confounding)، وضوح (Resolution)، برهمکنش اثرها، تصادفی نمودن و دسته‌بندی، روش سیمپلکس.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- D.L. Massart, B.G.M. Vandeginste, L.M.C. Buydens, "Handbook of Chemometrics and Qualimetrics, Parts A&B", Elsevier Science, 1997.
- 2- G.E.P. Box, J.S. Hunter, W.G. Hunter, "Statistics for Experimenters: Design, Innovation, and Discovery", 2nd Edition, Wiley-Interscience, 2005.
- 3- J.N. Miller, J.C. Miller, "Statistics and Chemometrics for Analytical Chemistry", 5th Edition, Pearson Education Limited, 2005.
- 4- Richard G. Brereton, "Chemometrics: Data Analysis for the Laboratory and Chemical Plant", John Wiley & Sons, Ltd. 2003.
- 5- S.N. Deming, S.L. Morgan, "Experimental Design: A Chemometric Approach", Elsevier ,1993.
- 6- W.J. Diamond, "Practical Experiment Designs for Engineers and Scientists", John Wiley, 2001.
- 7- L. Eriksson, E. Johansson, N. Kettaneh-Wold, C. Wikstrom, S. Wold, "Design of Experiments: Principles and Applications", 3rd Edition, Umetrics, 2008.
- 8- Z.R. Lazic, "Design of Experiments in Chemical Engineering", Wiley - VCH, 2004.
- 9- D. C. Montgomery, "Design and Analysis of Experiments", 7th Edition, John Wiley, 2008.
- 10- R.K. Roy, "Design of Experiments Using Taguchi Approach", John Wiley, 2001.
- 11- R.K. Roy, "A Primer on the Taguchi Method", Van Nostrand Reinhold, 1990.
- 12- A. M. Mood, F.A. Grubbs, D.C. Boes, "Introduction to Theory of Statistics", Tata McGraw Hill, New Delhi, 2001.

سرفصل دروس اختیاری
کارشناسی ارشد رشته نانو فناوری:
گرایش نانو مواد

مبانی ترمودینامیک و سینتیک نانومواد

Fundamentals of Thermodynamics and Kinetics of Nanomaterials

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۳
حل تمرین: دارد	
پیش‌نیاز: -	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان در زمینه ترمودینامیک، سینتیک، استحالة‌های فازی، نفوذ در جامدات، انجماد و رابطه‌ی آنها با خواص و کاربرد مواد در مقیاس نانو

رئوس مطالب:

- ۱- مبانی ترمودینامیک در نانومواد
- ۲- شرایط تعادل و پتانسیل شیمیایی
- ۳- ترمودینامیک آماری در مباحث نانومواد
- ۴- ترمودینامیک محلول‌ها و مدل‌های ترمودینامیکی در نانوفناوری
- ۵- مبانی نفوذ در جامدات، قوانین اول و دوم فیک
- ۶- مقدمه‌ای بر استحالة فازها و کنترل ریزساختار در مقیاس نانو
- ۷- اصول سینتیک نانومواد
- ۸- پایداری ریزساختار در مواد نانو، سینتیک در ابعاد نانو
- ۹- سینتیک و مدل‌های بررسی سرعت واکنش‌های مواد در مقیاس نانو
- ۱۰- انجماد پیشرفتی و تئوری‌های جوانهزنی و رشد
- ۱۱- انجماد تحت شرایط غیرتعادلی، انجماد سریع، مواد آمورف

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- V. E. Borisenko, "Physics, Chemistry and Application of Nanostructures", World Scientific Publishing, 1999.
- 2- P. Yang, "The Chemistry of Nanostructure Materials", World Scientific Publishing, 2004.
- 3- R.W. Balluffi, S.M. Allen, W.C. Carter, "Kinetics of Materials", Wiley Inter Science, 2005.
- 4- S. Stolen, T. Grande, N.L. Allan, "Chemical Thermodynamics of Materials", John Wiley & Sons, 2004.
- 5- M. Miller, P. Liaw, "Bulk Metallic Glasses", Springer Science, 2008.
- 6- C. Suryanarayana, A. Inoue, "Bulk Metallic Glasses", Taylor and Francis Group, 2011.
- 7- R. Swallin, "Thermodynamics of Solids", 1972.

نانو مواد پیشرفته

Advanced Nanomaterials

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۳
حل تمرین:	-		
پیش‌نیاز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با نانو مواد پیشرفته، خواص اصلی و بنیادی، شناخت کاربردها، پتانسیل‌ها و قابلیت‌ها

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر مبانی و کلیات نانومواد پیشرفته، خواص فیزیکی، شیمیایی و مکانیکی و ارتباط خواص با ریزساختار
- ۲- انواع نانو مواد سرامیکی و روش‌های ساخت و کاربردها
- ۳- شکل دادن و تفجیش نانو سرامیک‌ها و کنترل اندازه دانه و روش‌های ممانعت از رشد دانه
- ۴- نانومواد الکترونیکی، مغناطیسی، پیزوالکتریک، نیمه هادی
- ۵- ترکیبات بین فلزی: خواص، روش‌های ساخت و کاربردها در نانوفناوری
- ۶- مواد آمورف، کاربردها، خواص و روش‌های ساخت،
- ۷- مواد آمورف-نانوکریستال (ساختارهای دوگانه)
- ۸- نانومواد کامپوزیتی شامل نانوکامپوزیت‌های زمینه فلزی، سرامیکی و پلیمری
- ۹- روش‌های ساخت و کاربردهای نانوکامپوزیت‌ها
- ۱۰- انواع نانومواد هوشمند، کاربردها و روش‌های ساخت
- ۱۱- خواص فیزیکی و شیمیایی مواد هوشمند فلزی و پلیمری
- ۱۲- نانومواد هدفمند (**FGM**)، روش‌های ساخت و تولید و کاربردها
- ۱۳- کربن و کاربرد آن در نانوفناوری
- ۱۴- ساختارهای چند لایه نانو متخلخل، فوم‌های فلزی، آلیاژی و سرامیکی و روش‌های ساخت
- ۱۵- انواع نانو کاتالیست‌ها و فرایندهای ساخت آنها
- ۱۶- اجزای نانوکاتالیست‌های صنعتی
- ۱۷- نانو بیومواد، فلزی، سرامیکی، کامپوزیتی، آمالگام
- ۱۸- پوشش‌های نانومواد پیشرفته، روش‌های ساخت و کاربردهای آن

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- C.P. Poole, F.J. Owens, "Introduction to Nanotechnology", Wiley Interscience, 2000.
- 2- K.E. Geckeler, H. Nishide, "Advanced Nanomaterials", Wiley-VCH, 2010.
- 3- M. Ratner, D. Ratner, "Nanotechnology", Prentice Hall PTR, 2002.
- 4- G. Vao, "Nanostructures and Nanotechnology", Imperial College Press, 2004.
- 5- U. Heiz, U. Landman, "Nanocatalysis", Springer, 2007.
- 6- L.V. Basbanes, "Advanced Materials Research Trends", Nova Publishers, 2007.
- 7- C. Z. Carroll-Porczynski, "Advanced Materials: Refractory Fibres, Fibrous Metals, Composites", University of Michigan, 2007.
- 8- J. Reed, "Principles of Ceramic Processing", J. Wiley 2nd Edition, 1995.
- 9- C. Suryanarayana, A. Inoue, "Bulk Metallic Glasses", Taylor and Francis Group, 2011.
- 10- م. زبرجد، ح. خدیوی، ا. کریمی، "مقدمه‌ای بر مواد پیشرفته"، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۹.

نانو کامپوزیت‌ها

Nanocomposites

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیش‌نیاز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با خواص فیزیکی، مکانیکی و شیمیایی و روش‌های ساخت و ارزیابی نانو کامپوزیت‌ها

رئوس مطالب:

- ۱- اصول و مبانی مواد کامپوزیتی
- ۲- نانو کامپوزیت‌های سرامیکی، فلزی و پلیمری
- ۳- خواص شیمیایی، مکانیکی و فیزیکی مواد نانو کامپوزیتی و اندازه‌گیری و ارزیابی آنها
- ۴- روش‌های ساخت مواد نانو کامپوزیتی
- ۵- کاربردهای مواد نانو کامپوزیتی
- ۶- انواع فصل مشترک‌ها در نانو کامپوزیت‌ها
- ۷- تحلیل تنش و مکانیک شکست در نانو کامپوزیت‌ها
- ۸- تنش‌های پسماند در نانو کامپوزیت‌ها
- ۹- اصول طراحی نانو کامپوزیت‌ها
- ۱۰- پوشش‌های نانو کامپوزیتی و کاربردهای آنها

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- S. Komarneni, “Nanophase and Nanocomposite Materials”, Elsevier, 2000.
- 2- P.M. Ajayan, L.S. Schadler, P.V. Braun, “Nanocomposite Science and Technology”, Wiley-VCH; 2003.
- 3- V.M. Shalaev, “Nanostrucred Materials: Clusters, Composite and Thin Film”, Wiley, 1998.
- 4- I. Capek, “Nanocomposite Structures and Dispersions Science and Nanotechnology: Fundamental Principles and Colloidal Particles”, Elsevier, 2006.
- 5- S.T. Peters, “Handbook of Composites”, Chapman & Hall, 1998.

نانو زیست فناوری

Nanobiotechnology

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۳ واحد
پیش نیاز: -	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

آموزش اصول و مفاهیم پیشرفته نانوزیست فناوری

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه، تعاریف و تاریخچه نانوزیست فناوری، نقش نانوساختارها (بیسپاری، فلزی، نیمه هادی و ...) در سامانه های حیاتی
- ۲- اتصالات نانوساختارهای زیستی: انواع روش های اتصال کووالان و غیر کووالان نانوساختارها با مولکول های زیستی مانند پروتئین ها، ترمودینامیک جذب در اتصالات زیستی، اتصال نقاط کوانتموی به منظور تصویربرداری از بافت ها و سلول ها
- ۳- زیست آرایه های الکتروشیمیایی بر مبنای نانوساختارها: تشخیص الکتروشیمیایی پروتئین و DNA بر پایه زیست آرایه های نشان گذاری شده با فلزات طلا و نقره
- ۴- خود سامانی در نانوسامانه های زیستی: تک لایه های خود سامان، روش های ساخت و ارزیابی، الگودهی SAM کاربردها (تبییت درشت مولکول های زیستی، ساخت آرایه های حسگر، زیست کاتالیزورها و ...)
- ۵- روش های اصلاح سطح نانوساختارها: برهم کنش مولکول های زیستی با سطوح مهندسی شده
- ۶- برهم کنش بافت و نانوساختارها
- ۷- کاربردهای نانوساختارهای زیستی در مهندسی بافت و ساخت داربست ها، پزشکی و دارویی، جراحی، تشخیص بیماری ها، صنایع غذایی، انرژی و محیط زیست، تصویربرداری سلولی، نانوزیست فناوری در تشخیص و درمان سرطان، نانوزیست الکترونیک
- ۸- اخلاق در نانوزیست فناوری: اصول اخلاقی در تولید نانو داروها و به کارگیری نانو حامل های انتقال ژن و دارو
- ۹- ساخت نانوساختارها با استفاده از الگوهای زیستی: استفاده از پروتئین ها، ویروس ها و ریز جاندارها در تولید نانوساختارها
- ۱۰- نانوماشین های زیستی: آرایه های انتقال ذرات با تقلید زیستی (تقلید حرکت های سلولی با رشته های آکتینی)، موتورهای مولکولی و سنتز ATP
- ۱۱- الکتروریسی و کاربرد نانوالیاف در مهندسی بافت و سلول های بنیادی
- ۱۲- کاربردی کردن و تجاری سازی محصول های نانوزیست فناوری

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان دوره	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- G. Silva, "Nanotechnology for Biology and Medicine", Springer, 2011.
- 2- S. Li, J. Singh, H. Li, I.A. Banerjee, "Biosensor Nanomaterials", John Wiley & Sons, 2011.
- 3- C.M. Ho, C.M. Ho, "Micro/Nano Technology Systems for Biomedical Applications: Microfluidics, Optics, and Surface Chemistry", Oxford University Press, 2010.
- 4- P. Boisseau, P. Houdy, M. Lahmani, "Nanoscience: Nanobiotechnology and Nanobiology", Springer, 2010.
- 5- D. Shi, "NanoScience in Biomedicine", Springer, 2009.
- 6- D.E. Reisner, "Bionanotechnology: Global Prospects", CRC Press, 2008.
- 7- C. Nicolini, "Nanobiotechnology and Nanobiosciences", Pan Stanford Publishing, 2008.
- 8- C.M Niemeyer, C.A. Mirkin, "Nanobiotechnology: Concepts, Applications and Perspectives", Wiley-VCH, 2004.
- 9- C.A. Mirkin, C.M. Niemeyer, "Nanobiotechnology, More Concepts and Applications", Wiley-VCH, 2007.
- 10- C.S.S.R. Kumar, J. Hormes, C. Leuschaer, "Nanofabrication Towards Biomedical Applications, Techniques, Tools, Applications and Impact", Wiley – VCH, 2005.

نانو زیست مواد

Nanobiomaterials

تعداد واحد عملی:	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین:	
پیش‌نیاز:	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

در این درس انواع نانوزیست‌مواد، تولید آنها و روش‌های مختلف ساخت آنها آموزش داده می‌شود.

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر نانو زیست مواد: انواع نانوزیست‌مواد فلزی، سرامیکی، پلیمری، کامپوزیتی، روش‌های ساخت نانو زیست مواد
- ۲- کاربردهای نانو زیست مواد:
  - (الف) کاربرد نانوزیست‌مواد در ساخت اندام‌های مصنوعی و کاشتنی‌ها در بدن
  - (ب) انواع پوشش‌های نانوزیست‌مواد
  - (ج) کاربرد نانوزیست‌مواد در مهندسی بافت، انتقال ژن و دارو و درمان سرطان
  - (د) کاربرد زیست‌مواد بسپاری و هیدروژل‌ها در نانوزیست‌فناوری
  - (ه) کاربرد نانوزیست‌مواد در تصویربرداری زیستی
  - (ی) نانوزیست‌مواد عامل‌دار شده و نانوشیشه‌های زیست‌فعال
  - (ز) کاربرد نانوزیست‌مواد در ساخت سلول‌های مصنوعی
- ۳- روش‌های شناسایی و ارزیابی خواص فیزیکی، شیمیایی و مکانیکی نانوزیست‌مواد
- ۴- زیست‌سازگاری و زیست‌تخریب‌پذیری نانوزیست‌مواد (برون‌تنی و درون‌تنی)
- ۵- نانوساختارهای بر پایه **DNA**، نانوساختارهای پروتئینی، نانوساختارهای فلزی، نانوساختارهای سرامیکی
- ۶- نانوکامپوزیت‌ها و کاربرد آنها در نانوزیست‌فناوری (انتقال دارو و ژن، خواص ضدباکتریایی و ترمیم بافت)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان دوره	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- B.D. Ratner, A.S. Hoffman, F.J. Schoen, J.E. Lemons, “Biomaterials Science: An Introduction to Materials in Medicine”, 3th Edition, Academic Press, 2012.
- 2- B. Sitharaman, “Nanobiomateials Handbook”, CRC Press, 2011.
- 3- J.Y. Wong, J.D. Bronzino, D.R. Peterson “Biomaterials: Principles and Practices”, CRC Press, 2012.
- 4- J. Park, R.S. Lakes, “Biomaterials: An Introduction”, Springer, 2010.
- 5- B. Basu, D.S. Katti, A. Kumar, “Advanced Biomaterials: Fundamentals, Processing, and Applications”, American Ceramic Society, 2009.

مدل‌سازی و شبیه‌سازی در مقیاس نانو

Modeling and Simulation at Nanoscale

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: دارد	
پیش‌نیاز: -	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با فرایندها و نرم افزارهای شبیه‌سازی و مدل‌سازی در مقیاس نانو

رئوس مطالب:

- ۱- اصول و مقدمات مدل‌سازی در مقیاس نانو
- ۲- اشنایی با نرم افزارهای مدل سازی و شبیه سازی
- ۳- شبیه‌سازی مواد بلوری
- ۴- مدل‌سازی ساختار و خواص نانولوله‌ها
- ۵- نانومکانیک نانولوله‌های کربن
- ۶- تغییر شکل و شکستگی نانولوله‌ها
- ۷- شبیه‌سازی و مدل سازی نانو پوشش‌ها
- ۸- شبیه‌سازی فلزات در مقیاس نانو و نانوساختارهای فلزی
- ۹- مدل‌سازی نانوکامپوزیت‌ها
- ۱۰- شبیه‌سازی رشد جامدات

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- M.D. Salas, “Trends in Nanoscale Mechanics: Analysis of Nanostructured Materials and Multiscale Modeling” Wily, 2000.
- 2- P. Dayan, L.F. Abbott, “Theoretical Neuroscience: Computational and Mathematical Modeling of Neural Systems”, Wily, 2001.
- 3- D. Cht, “Computations for the Nano-Scale”, Kluwer Academic 1993.
- 4- C. Delerue, M. Lannoo, “Nanostructures Theory and Modelling”, Springer, 2004.

لایه‌های نازک و پوشش‌های فانوساختار

Thin Films and Nanostructured Coatings

تعداد واحد عملی:	تعداد واحد نظری:
حل تمرین:	۳
پیش‌نیاز:	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

در این درس دانشجو انواع روش‌های ایجاد پوشش‌های نانوساختار و لایه‌های نازک و مکانیزم‌های سایش را فرمی‌گیرد و با ساز و کار، مشخصه‌یابی و کاربرد آن‌ها در نانوفناوری آشنا می‌شود.

رئوس مطالب:

- ۱ - مقدمه‌ای بر پوشش‌های نانوساختار و لایه‌های نازک
- ۲ - اصول فرایندهای نوین پوشش‌دهی و مهندسی سطح
  - (الف) روش‌های رسوب فیزیکی و شیمیایی بخار
  - (ب) روش‌های تبخیری و پراکنشی
  - (ج) روش‌های شیمیایی، سل-ژل، الکتروشیمیایی، الکتروولس
  - (د) روش‌های پاشش حرارتی
- ۳ - مقدمه‌ای بر اصول و مبانی لایه‌های نازک و فیزیک سطح
  - (الف) ساز و کار سنتز لایه‌های نازک به روش‌های فیزیکی و شیمیایی
  - (ب) مورفولوژی و ساختار لایه‌های نازک
  - (ج) مشخصه‌یابی لایه‌های نازک شامل خواص مکانیکی، فیزیکی و شیمیایی
  - (د) کاربردهای لایه‌های نازک
- ۴ - مقدمه‌ای بر اصول تریبولوژیکی و سایش
  - (الف) تریبوسیستم، مکانیزم‌های سایش، اصطکاک، مکانیک تماس، نانوتربولوژی
  - ۵ - خواص فیزیکی، شیمیایی و مکانیکی پوشش‌های نانوساختار
    - (الف) دسته بندی انواع پوشش‌های نانوساختار
    - (ب) روش‌های ارزیابی خواص پوشش‌های نانوساختار، میکروسکوپ‌های الکترونی، آزمون‌های سایش
    - (ج) بهینه سازی خواص تریبولوژیکی پوشش‌های نانوساختار
    - (د) پوشش‌های نانوساختار فوق سخت
    - (ه) اندازه‌گیری پارامترهای سختی و مدول یانگ با فرو رونده نانو
    - (ی) پایداری حرارتی پوشش‌های نانوساختار

- ۶- پوشش‌های آمورف و دو گانه
- ۷- پوشش‌های نانوکامپوزیتی
- ۸- پوشش‌های نانوساختار زیستمواد

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهائی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

1. D.J. Lockwood, “Nanostructured Coating”, Springer, 2006.
2. H. Bubrt, H. Jenett, “Surface and thin film analysis”, Wiley, 2002.
3. G.M. Chow, “Nnanostructured films and coatings”, Springer, 2000.
4. K. Wasa, M. Kitabatake, H. Adachi, “Thin Film Materials Technology Sputtering of Compound Materials”, Springer, 2004.
5. F.W. Bach, A. Laarmann, T. Wenz, “Modern Surface Engineering”, Wiley, 2006.
6. J. Takadoum, “Nanomaterials and Surface Engineering”, Wiley, 2010.

نانو الکترونیک و فناوری قطعات

Nanoelectronics and Devices Technology

تعداد واحد عملی:	۲
حل تمرین:	-
پیش نیاز:	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با خواص الکتریکی ساختارهای نانو و آشنایی با قطعات و ادوات الکتریکی نانومتری و کاربردهای آنها

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر نانوالکترونیک و فناوری قطعات و کاربردهای آنها
- ۲- خواص فیزیکی نیمه‌هادی‌ها در مقیاس نانو
- ۳- تکنیک‌های ساخت قطعات الکترونیکی در مقیاس نانو
- ۴- ساختارهای الکترونیکی و فرآیندهای فیزیکی در نیمه‌هادی‌ها با ساختار نانو
- ۵- اصول نیمه‌هادی‌ها با ساختار نانو براساس قواعد الکترونیکی و الکترواپتیکی
- ۶- پدیده‌های ترابرد حامل‌ها
- ۷- نانو ترانزیستورها، روش‌های شیمیایی ساخت ترانزیستورها، ترانزیستورهای تک قطبی
- ۸- کاربرد نانوذرات در قطعات فوتونیکی
- ۹- روش‌های ساخت قطعات مجتمع
- ۱۰- چاههای کوانتمی و نورگسیل‌ها
- ۱۱- نانولیتوگرافی
- ۱۲- فناوری سامانه‌های نانو الکترومکانیکی (NEMS) و مایکروالکترو مکانیکی (MEMS)

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- L. Efros, "Scmicontor Nanocrystal: Form Basic Principles to Applications", Springer, 2003.
- 2- S.M. Sze, "Modern Semiconductor Physics", John Wiley, 1998.
- 3- S.M. Sze, "High Speed Semiconductor Devices", John Wiley, 1990.
- 4- H. Kuzmany, "Structuer and Electronic Properties of Molecular Nanostructure", John Wiley, 2002.
- 5- N. Bergmann, "Electronic and Strctures for MEMS", John Wiley, 1999.
- 6- V. Klimov, "Semiconductor and Metal Nanocrystals", Marcel Dekker, 2004.
- 7- T. Steiner, "Semiconductor Nanostructures for Optoelectronic Applications", Todd Steiner, 2004.
- 8- T. Ihn, "Semiconductor Nanostructures: Quantum States and Electronic Transport", Oxford University Press, 2010.

نانو ساختارهای مغناطیسی

Magnetic Nanostructures

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیش نیاز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با اصول فیزیکی مرتبط با کنترل ساختارهای مغناطیسی در مقیاس نانو

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر خواص مغناطیسی در جامدات
- ۲- اصول نانومغناطیسی‌ها
- ۳- خواص فیزیکی نانو ساختارهای مغناطیسی
- ۴- ساخت و فرآوری نانو ساختارهای مغناطیسی
- ۵- خواص ریدیاب‌های نانومغناطیسی
- ۶- مدل‌های میکرومغناطیسی
- ۷- کاربردهای مواد مغناطیسی در مقیاس نانو
- ۸- اصول و روش‌های ارزیابی خواص نانومواد مغناطیسی
- ۹- خواص و کاربردهای نانو پوشش‌های مغناطیسی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- B. Cantor, "Nanocrystalline Alloy, Novel and Magnetic Nanomaterials", Taylor & Francis, 2004.
- 2- D. Shi, "Nanostructured Magnetic Materials and Their Applications", Springer, 2002.
- 3- S. Hong, "Nanoscale Phenomena in Ferroelectric Thin Films", Springer, 2004.
- 4- M. Alexe, A. Gruverman, "Nanoscale Characterization of Ferroelectric Materials", Springer, 2004.

مواد نانو متخلخل

Nanoporous Materials

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیش نیاز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با ساخت و مشخصه‌یابی انواع نانو صافی‌ها و مواد نانو متخلخل و کاربردهای آن

رئوس مطالب:

- ۱- معرفی انواع زئولیت‌ها، شبه زئولیت‌ها و مواد مزوپروس منظم و غیر منظم
- ۲- تغییر سطح مواد نانو متخلخل با گروه‌های آلی
- ۳- ترکیبات نانو حفره‌ها با شبکه‌های فلز-آلی
- ۴- کاربرد مواد مزوپروس در نانوفناوری، استفاده از مواد مزوپروس در ساخت انواع صافی‌ها
- ۵- روش‌های سنتز و ارزیابی خواص انواع مواد مزوپروس
- ۶- مقدمه‌ای بر نانو صافی‌ها
- ۷- انواع و خواص فیزیکی و شیمیایی غشاها پلیمری، سرامیکی، فلزی و کربنی
- ۸- روش‌های سنتز غشاها و لایه‌های نانو صافی
- ۹- پدیده‌های جذب در نانو صافی‌ها
- ۱۰- گرفتگی نانو صافی‌ها و روش‌های مقابله با آن
- ۱۱- پدیده‌های انتقال در فرایندهای جداسازی با نانو صافی‌ها، معادلات حرکت و نفوذ
- ۱۲- عبور ذرات از درون حفره و محاسبه معادلات انتقال
- ۱۳- گرانروی و معادلات کشش سطحی
- ۱۴- انواع کاربردهای صنعتی نانو صافی‌ها

روش ارزیابی:

پروردگار	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- R.B. Wehrspohn, “Ordered Porous Nanostructures and Applications”, Springer, 2005.
- 2- B. Bhushan, “Springer Handbook of Nanotechnology”, Springer, 2005.
- 3- G.L. Lu, X.S. Zhao, “Nanoporous”, Materials Science & Engineering, 2004.
- 4- F. Lean, F. Schuth, U. Simon, M. Work, “Host-Guest System Based on Nanoporous Crystal”, Springer, 2003.
- 5- H.G. Karge, J. Weitkamp, “Molecular Sieves”, Wiley, 1998.
- 6- A. Sayari, M. Jaromic, “Nanoporous Materials”, Springer, 2002.

روش‌های تحقیق و کارآفرینی

Research Methods and Entrepreneurship

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیش‌نیاز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان در زمینه‌ی نظامهای نوآوری و توانایی دانشجویان برای سوق یافته‌های علمی و پژوهشی به سوی حوزه‌های تجاری سازی

رئوس مطالب:

- ۱- مبانی تحقیق و روش‌های آن: اهمیت و ضرورت تحقیق، موانع و مشکلات تحقیق، وظایف محقق، روش‌های یافتن موضوع تحقیق، انواع تحقیق، تحقیق از نظر تعداد محققان، تحقیق از نظر شیوه عمل، تحقیق از نظر ارزش علمی، تحقیق از نظر کاربرد، تحقیق از نظر وسعت، تحقیق از نظر عرضه و ارائه، تحقیقات بنیادی، تحقیقات کاربردی، تحقیقات توسعه‌ای، تحقیقات فناورانه، مراحل تحقیق بنیادی و کاربردی، نحوه‌ی تعریف پژوهش، درک موضوع تحقیق، شبکه‌های اطلاع‌رسانی، تدوین نتایج تحقیق، فرآیند تحقیق علمی
- ۲- گزارش دهی علمی: تهیه مقاله علمی، روش‌های تهیه و ارائه پیشنهاد پژوهش
- ۳- آشنایی با مراکز رشد و شهرک‌های علمی تحقیقاتی
- ۴- اصول و مبانی مدیریت و نوآوری: خلاقیت و روش‌های توسعه آن، نوآوری و چالش‌ها، تبدیل ایده به محصول و کارآفرینی، الزامات مدیریت جهت انجام فرآیند کارآفرینی

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: دارد - بازدید از مراکز رشد و پارک‌های علم و فن آوری

منابع اصلی:

- ۱- احمد پور داریانی، محمود و مقیمی، سید محمد. (۱۳۸۵). مبانی کارآفرینی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- ۲- رحمانی، احسان و مرادی، امراهه. (۱۳۹۰). اصول و مبانی کارآفرینی در زندگی و کسب و کار، انتشارات سایه گستر
- ۳- J. Tidd, J. Bessant, K. Pavitt, "Managing Innovation", 2^{ed}, Wiley, 2001.

منابع الکتروشیمیایی توان الکتریکی

Electrochemical Power Sources

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۳
حل تمرین:	-		
پیش‌نیاز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با انواع باتری، پیل سوختی، خازن‌های الکتروشیمیایی، و فرایندهای فتوالکتروشیمیایی تولید انرژی

رئوس مطالب:

- ۱- مبانی و مفاهیم اساسی باتری، اصول الکتروشیمیایی، عوامل موثر بر عملکرد باتری، استانداردهای باتری، طراحی باتری
- ۲- باتری‌های اولیه، روی-کربن، منزیم و آلومینیوم، منگنز دی اکسید قلیایی، جیوه اکسید، نقره اکسید، روی-هوا، لیتیمی
- ۳- باتری‌های ذخیره
- ۴- باتری‌های ثانویه، سرب-اکسید، نیکل-کادمیم، نیکل-فلز هیدرید فلزی، نیکل هیدروژن، یون-لیتیم، لیتیم-هوا
- ۵- مبانی و اساس کار پیل سوختی، مبانی ترمودینامیکی، انواع هیدروژنی، متانولی، قلیایی، کربنات مذاب و اکسید جامد، روش‌های مشخصه‌یابی و تحلیل عمل کرد، کاربردها، چالش‌ها.
- ۶- مبانی و اساس کار ابر خازن‌ها، اجزاء، روش‌های مشخصه‌یابی، کابردها.
- ۷- سامانه‌های مبتنی بر انرژی خورشید شامل تجزیه فتوالکتروشیمیایی آب با استفاده از نور خورشید: اساس کار، جنس الکترودها، انواع فتوآند، روش‌های ساخت فتوآند، روش‌های مشخصه‌یابی و تحلیل عمل کرد
- ۸- سل‌های خورشیدی حساس شده با رنگ: اساس کار، جنس الکترودها و الکتروولیت، انواع کاتد و فتوآند، روش‌های ساخت کاتد و فتوآند، انواع الکتروولیت، روش‌های مشخصه‌یابی و تحلیل عمل کرد

ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهائی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- 1- D. Linden, T.B. Reddy, "Handbook of Batteries", Mc Graw-Hill, 2000.
- 2- A.J. Appleby, F.R. Foulkes, "Fuel Cell Handbook", Van Nostrand Reinhold, New York, 1989.
- 3- J. Larminie, A. Dicks, "Fuel Cell Systems Explained", 2^{ed}, John Wiley & Sons, 2003.
- 4- G. Hoogers, "Fuel Cell Technology Handbook", CRC Press LLC, 2003.
- 5- K. Kalyanasundaram, "Dye-sensitized Solar Cells", Epel Press, 2009.
- 6- F.P. Miller, A.F. Vandome, J. McBrewster, "Dye-sensitized Solar Cells", VDM Publishing House Ltd., 2009.
- 7- C.A. Grimes, O.K. Varghese, S. Ranjan, "Light, Water, Hydrogen: The Solar Generation of Hydrogen by Water Photoelectrolysis", Springer, 2008.
- 8- B.E. Conway, "Electrochemical Supercapacitors: Scientific Fundamentals and Technological Applications", Kluwer Academic/Plenum Publishers, New York, 1999.
- 9- G.Q. Lu, F. Beguin, E. Frackowiak, "Supercapacitors: Materials, Systems, and Applications", Wiley-VCH, 2011.

نانو الکتروشیمی

Nanoelectrochemistry

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۳
حل تمرین:	-		
پیش نیاز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با تهیه نانوالکترودها و الکترودهای نانو حفره‌ای، مشخصه‌یابی آنها و به کارگیری آنها در مطالعات الکتروشیمیایی، به کارگیری نانوذرات و نانوساختارها در فرآیندهای الکتروشیمیایی و تهیه زیست-حسگرها و همچنین آشنایی با روش‌های تهیه الکتروشیمیایی نانو ساختارها

رؤوس مطالب:

- ۱- مبانی الکتروشیمی، روش‌های ولتاوی، روش‌های آمپرومتری، فرایندهای نفوذی و جذب سطحی
- ۲- فرایند الکتروشیمی در سنتز نانو ساختارها و ساخت الکترود:
 (الف) کاربرد روش‌های ولتاوی و آمپرومتری در اصلاح سطح الکترود
 (ب) تعیین مساحت سطحی ویژه و خواص کاتالیزوری نانومواد
- ۳- الگوسازی با استفاده از روش‌های الکتروشیمیایی:
 الگوسازی به روش محافظت‌زدایی الکتروشیمیایی، نانولیتوگرافی الکتروشیمیایی، ترسیب الکتروشیمیایی موضعی، لیتوگرافی اشعه الکترونی، لیتوگرافی اشعه‌یونی متمنکز، لیتوگرافی چاپ نانو، اصلاح سطح با استفاده از میکروسکوپ تونلی روبشی الکتروشیمیایی، ترسیب الکتروشیمیایی با پله پتانسیل بسیار کوتاه
- ۴- الکتروکاتالیز با استفاده از نانوذرات:
 (الف) نانوذرات تک فلزی و چند فلزی، جذب بر روی نانوذرات فلزی
 (ب) اثر اندازه ذرات بر قابلیت الکتروکاتالیستی و کاربرد آنها
- ۵- زیست حسگرها مبتنی بر نانوذرات، سامانه‌های زیست الکتروشیمی مبتنی بر هیبرید آنزیم - نانوذرات و الکتروشیمی مستقیم
- ۶- تهیه الکتروشیمیایی لایه‌های نازک هیبریدی، مواد هیبریدی آلی-معدنی، اصول تشکیل هیبرید و کاربردها
- ۷- تهیه الکتروشیمیایی نانوساختارها، ترسیب الکتروشیمیایی نانوساختارهای فلزی، تهیه الکتروشیمیایی قالب‌ها، تهیه نانوسیم‌ها و نانوذرات با استفاده از قالب‌ها و تزیین الکتروشیمیایی لبه پله

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- A. Wiekowski, E.R. Savinova, C.G. Vayenas, “Catalysis and Electrocatalysis at Nanoparticle Surfaces”, Marcel Dekker, 2003.
- 2- D.L. Feldheim, C.A. Foss, “Metal Nanoparticles, Synthesis, Characterization and Application”, Marcel Dekker, 2002.
- 3- A.J. Bard, L.R. Faulkner, “Electrochemical Methods: Fundamentals and Applications”, John Wiley & Sons, INC, 2001.
- 4- P.A. Serra, “New Perspectives in Biosensors Technology and Applications”, InTech, 2011.
- 5- H. Ju, X. Zhang, J. Wang, “Nano-Biosensing: Principles, Development and Applications”, Springer, 2011.

فناوری سل-ژل

Sol-Gel Technology

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیش‌نیاز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

آموزش دانشجویان بر اصول، فناوری و کاربرد سل-ژل در ساخت نانومواد و لایه‌های نازک

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر اصول فرایند سل-ژل
- ۲- فرایندهای هیدرولیز و تراکم مواد سیلیکاتی و غیرسیلیکاتی، فلزات واسطه، آلومینات‌ها، بورات‌ها، سیلیکات‌ها
- ۳- هیدرولیز و تراکم آلکوکسایدهای سیلیکونی و سیلیکات‌های چند جزئی
- ۴- فرایند ژلاتینه شدن و قوانین حاکم بر آن
- ۵- فرایند پیرسازی
- ۶- فرایند خشک کردن
- ۷- اصول فرایند تفجوشی و مسیرهای نفوذ
- ۸- فرایند سل-ژل اصلاح شده، (فرایند Pechini)
- ۹- کاربردهای فرایند سل-ژل در فناوری نانو

روش ارزیابی:

پروردگار	آزمون نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- 1- C.J. Brinker, G.W. Scherer, "Sol-Gel Science", Academic Press, 1990.
- 2- C.J. Brinker, G.W. Scherer, "Sol-Gel Science: The physics and chemistry of Sol-Gel Processing", Wily, 1990.
- 3- J.D. Wright, A.J.M. Sommerdijk, "Sol-Gel Materials: Chemistry and Applications", Wily, 2000.

هیدروژن و پیل سوختی

Hydrogen and Fuel Cell

تعداد واحد عملی:	۲
حل تمرین:	-
پیشنباز:	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

در این درس دانشجویان روش‌های تولید و ذخیره‌سازی هیدروژن به عنوان منبع سوخت پیل‌های سوختی و همچنین اصول، عملکرد، انواع و کاربرد پیل‌های سوختی را فرا می‌گیرند.

رؤوس مطالب:

۱- هیدروژن، مقدمه و تاریخچه

(الف) شایستگی‌های هیدروژن به عنوان یک سوخت، خواص

(ب) روش‌های تولید: سوخت‌های فسیلی، الکترولیز، تجزیه حرارتی، روش‌های فتوشیمیایی و فوتوكاتالیتیکی،

(ج) روش‌های ذخیره سازی: هیدریدهای فلزی، هیدرید آلیاژهای فلزی، نانولوله‌های کربنی،

(د) روش‌های انتقال

(ه) جنبه‌های ایمنی و زیست محیطی

۲- پیل سوختی، تعریف، مقدمه و تاریخچه.

(الف) ترمودینامیک پیل‌های سوختی: قوانین اول و دوم ترمودینامیک، بازدهی.

(ب) انواع پیل‌های سوختی: اساس کار، خوراک، معایب و مزايا، عوامل مؤثر بر عمل کرد، کاربردها، گلوگاه‌های تحقیق و توسعه.

(ج) الکتروشیمی پیل‌های سوختی: اکسایش و احیا در سل‌های الکتروشیمیایی، معادله نرنست، سیتیک واکنش‌های الکترودی، روش‌های عیب‌یابی و بررسی کارایی پیل‌های سوختی.

۳- مدل‌سازی پیل‌های سوختی:

(الف) فرایندهای انتقال و الکتروشیمیایی-معادلات حاکم-جریان دو فازی-انتقال بار-انتقال جرم و حرارت- مدل‌های دقیق سیتیک الکترودی-مدل‌های غیرهم‌دما و گذرا.

۴- طراحی سامانه پیل‌های سوختی:

(الف) طراحی مجتمع-طراحی مسیرها و ورودی-خروجی‌های عبور جریان سیالات-طراحی مبدل‌های سوخت

۵- کاربرد انواع نانومواد در پیل‌های سوختی

روش ارزیابی:

پژوهش	نهایی	میان ترم	ارزیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- 1- A.J. Bard, L. R. Faulkner, "Electrochemical Methods: Fundamentals and Applications", 2^{ed} Edition, Wiley, 2000.
- 2- R.B. Gupta, "Hydrogen Fuel: Production, Transport, and Storage", CRC Press, Taylor & Francis Group, 2009.
- 3- M. Hirscher, "Handbook of Hydrogen Storage: New Materials for Future Energy Storage", Wiley-VCH, 2010.
- 4- G. Hoogers, "Fuel Cell Technology Handbook", CRC Press LLC, 2003.
- 5- J. Larminie, A. Dicks, "Fuel Cell Systems Explained", 2^{ed} Edition, John Wiley & Sons, 2003.
- 6- K. Rajeshwar, R. Mc Connell, S. Licht, "Solar Hydrogen Generation: Toward a Renewable Energy Future", Springer, 2010.
- 7- S. Srinivasan, "Fuel Cells: From Fundamentals to Applications", Springer, 2006.
- 8- A. Züttel, A. Borgschulte, L. Schlapbach, "Hydrogen as a Future Energy Carrier", Wiley-VCH, 2008.

مباحث ویژه در نانومواد

Special Topics in Nanomaterials

تعداد واحد عملی :	-	تعداد واحد نظری:	۳
حل تمرین:	-		
پیشنباز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

بر اساس پیشرفت‌های علمی در زمینه‌های مختلف و مرتبط و بر اساس تشخیص گروه آموزشی و فراخور نیازها این درس ارائه می‌شود.

سر فصل‌های این درس پیش از شروع ترم باید توسط استاد درس تنظیم شود و سپس به تایید شورای گروه برسد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید:

منابع اصلی:

آخرین یافته‌ها و مطالب تخصصی از کتب، مجلات معتبر علمی بر اساس نظر استاد درس

آزمایشگاه نانومواد

Laboratory of Nanomaterials

تعداد واحد عملی : ۱	تعداد واحد نظری : -
حل تمرین : -	
پیشنباز : روش‌های سنتز نانومواد	نوع درس : اختیاری

هدف درس :

آموزش جامع و فراگیر دانشجویان با روش‌های عملی سنتز مواد در مقیاس نانومتری.

رئوس مطالب :

۱- روش‌های لایه نشانی

الف) لایه نشانی در خلاء

(ب) لایه نشانی به روش غوطه‌وری (Dip Coating)

(ج) لایه نشانی به روش چرخشی (Spin Coating)

(د) لایه نشانی به روش رسوب شیمیایی بخار (CVD)

(ه) پوشش دهی به روش پاشش حرارتی (Thermal Spray)

(ی) لایه نشانی به روش الکتروشیمیایی (الکتروپلیتینگ و آندایزینگ)

(ز) لایه نشانی به روش الکترولس

(ط) لایه نشانی به روش پرتو الکترونی

۲- روش‌های ساخت نانو ذرات و مواد نانو ساختار

الف) روش سل-ژل

ب) روش تبادل یون

ج) روش حالت جامد

د) روش هم‌رسوبی

ه) روش احتراقی

(ی) روش رسوب دهی

(ز) روش آلیاژسازی مکانیکی و مکانوشیمیایی

روش ارزیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

منابع اصلی:

- 1- G. Cao, "Nanostructures & Nanomaterials: Synthesis, Properties & Applications", Imperial College Press, 2004.
- 2- G. Schmid, "Nanoparticles: From Theory to Application", Wiley-VCH, 2006.
- 3- K.J. Klabunde, "Nanoscale Materials in Chemistry", Wiley, 2001.

سminار

Seminar

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنباز: -	نوع درس: ٦

این درس برای دانشجویان آموزشی-پژوهشی، اختیاری و برای دانشجویان آموزش محور الزامی است.

هدف درس:

بررسی آخرین منابع علمی، جمع آوری و ارائه مطالب توسط دانشجویان به صورت سخنرانی و ارائه گزارش

رؤوس مطالب:

موضوع پژوهشی مرتبط با رشته نانومواد با نظر استاد درس انتخاب می‌شود. در طی مراحل مختلف پژوهش، دانشجو منابع مختلف اعم از کتاب و مقاله‌های علمی مرتبط را بررسی نموده و مروری بر مطالعات گذشته و آخرین دستاوردهای موضوع مورد پژوهش خواهد داشت و در تاریخ معین در حضور داوران نتیجه گردآوری خود را به صورت سخنرانی ارائه می‌دهد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	-	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

آخرین یافته‌ها و مطالب تخصصی از کتب ، مجلات معتبر علمی

جدول ۵ - تطبیق سرفصل‌های قدیم با سرفصل‌های جدید

توضیحات	سرفصل‌های جدید	سرفصل‌های قدیم
با سرفصل نانو الکترونیک و فناوری قطعات ادغام شد	-	مباحت فیزیک در نانوتکنولوژی
تغییر سرفصل	نانو الکتروشیمی	اصول پیشرفتی شیمی در نانوتکنولوژی
اصلاح سرفصل	مبانی ترمودینامیک و سینتیک نانومواد	اصول پیشرفتی ترمودینامیک و تئوری سینتیک مواد
تغییر سرفصل	روش‌های سنتر نانومواد	نانومواد ۱
اصلاح سرفصل	مشخصه‌یابی نانومواد	روش‌های پیشرفتی در شناسایی و اندازه‌گیری خواص مواد نانو
تغییر سرفصل	خواص نانومواد	نانومواد ۲
با سرفصل‌های روش‌های سنتر نانومواد و خواص نانومواد ادغام شد.	-	شناخت نانوذرات و فرآیندهای سنتر آنها
اصلاح سرفصل	نانوکامپوزیت‌ها	نانوکامپوزیت‌ها
اصلاح سرفصل	نانو زیست فناوری	بیونانوتکنولوژی
اصلاح سرفصل	مدل‌سازی و شبیه‌سازی در مقیاس نانو	مدل‌سازی و شبیه‌سازی سیستم‌های نانو
اصلاح سرفصل	لایه‌های نازک و پوشش‌های نانو ساختار	اصول و کاربرد لایه‌های نازک
اصلاح سرفصل	نانو الکترونیک و فناوری قطعات	نانوالکترونیک
اصلاح سرفصل	نانو ساختارهای مغناطیسی	نانومغناطیس
تغییر سرفصل	مواد نانو متخلخل	شیمی‌فیزیک هیدرودینامیک و نانوتکنولوژی
تغییر سرفصل	مباحت ویژه در نانومواد	ساختارهای ویژه نانومتری
حذف شد	-	نانوتکنولوژی و سیستم‌های مکانیکی میکروالکترونی
با سرفصل مبانی ترمودینامیک و سینتیک نانومواد ادغام گردید	-	مبانی انجاماد پیشرفتی و نانوکریستال‌ها
اصلاح سرفصل	روش‌های تحقیق و کارآفرینی	روش‌های تحقیق و شناخت نظام‌های نوآوری
حذف شد	-	روش‌های محاسباتی عددی
سرفصل‌ها در بازنگری اضافه شده است	آمار کاربردی	-
سرفصل‌ها در بازنگری اضافه شده است	آنالیز مواد	-
سرفصل‌ها در بازنگری اضافه شده است	نانومواد پیشرفتی	-
سرفصل‌ها در بازنگری اضافه شده است	نانو زیست مواد	-
سرفصل‌ها در بازنگری اضافه شده است	منابع الکتروشیمیابی توان الکتریکی	-
سرفصل‌ها در بازنگری اضافه شده است	فناوری سل-ژل	-
سرفصل‌ها در بازنگری اضافه شده است	هیدرولن و پل سوختی	-
سرفصل‌ها در بازنگری اضافه شده است	آزمایشگاه نانومواد	-